

ALEX BUDAK

UROB TO!

STAŇ SA TVORCOM ZMENY

Preklad
BEÁTA
MIHALKOVIČOVÁ

PRAKTICKÝ
SPRIEVODCA
PRE KAŽDÉHO,
KTO CHCE
MENIŤ SVET
K LEPŠIEMU

D. Brys

Alex Budak

UROB TO!
Staň sa tvorcom zmeny

Alex Budak

UROB TO!

Staň sa tvorcom zmeny

*Praktický sprievodca
pre každého, kto chce meniť svet
k lepšiemu*

Preklad Beáta Mihalkovičová

D. Brys
2026

Alex Budak

Becoming a Changemaker

Copyright © 2022 by Alex Budak

First edition © 2022 by Hachette Book Group, Inc.

*This edition published by arrangement with **Grand Central Publishing**,
an imprint of Hachette Book Group, Inc., New York, NY, USA.*

All rights reserved.

Translation © 2026 by Beáta Mibalkovičová

Cover photo © 2026 by Shutterstock

Graphic design © 2026 by Anna Golianová

Slovak edition © 2026 by D.Orys, s.r.o.

All rights reserved.

D.Orys, s.r.o.

Malokrasňanská 12

831 54 Bratislava

www.dorys.sk

dorys@dorys.sk

ISBN 978-80-89929-60-3

*Asherovi a Bex, mojim obľúbeným
tvorcom zmeny.*

Lúbim vás.

Obsah

ÚVOD	11
------------	----

PRVÁ ČASŤ: MYSLENIE TVORCU ZMENY

1. kapitola: Naučte sa myslieť ako tvorca zmeny	25
2. kapitola: Spochybňte status quo	46
3. kapitola: Sebavedomie bez pýchy	70
4. kapitola: Vyjdite zo seba	91
5. kapitola: Večný študent	113

DRUHÁ ČASŤ: LÍDERSTVO TVORCU ZMENY

6. kapitola: Znovuobjavenie líderstva	141
7. kapitola: Mikrolíderstvo	156
8. kapitola: Ako sa stať lídrom, akého by ste chceli mať	176

TRETIA ČASŤ: PÔSOBNIE TVORCU ZMENY

9. kapitola: Iskra zmeny: Od myšlienky k činom	197
10. kapitola: Riadenie zmeny, keď je ťažká	215
11. kapitola: Model tvorca zmeny	232
12. kapitola: Zrýchlite svoj nástup cesty tvorca zmeny	262

POĎAKOVANIE	271
-------------------	-----

ZDROJE	275
--------------	-----

ABECEDNÝ REGISTER	289
-------------------------	-----

O AUTOROVI	295
------------------	-----

SVET NA VÁS
NEBOL NIKDY
LEPŠIE
PRIPRAVENÝ

ÚVOD

V roku 2012 som strávil pracovný deň v Los Angeles v kancelárii firmy Tala – startupu, ktorý v Santa Monice založila Shivani Siroyová. Bol som mladý, dravý podnikateľ, a kým som mal pri sebe laptop a prístup ku káve, spokojne som pracoval kdekoľvek, kde som bol. Ale vtedy som bol vďačný, že mi Shivani, priateľka môjho priateľa, poskytla priestor.

Ráno sme sa spolu s kávou v ruke vybrali na prechádzku v hmle, ktorá sa pomaly rozplývala a za jej maskou sa postupne vynáral Tichý oceán. Shivani sa rozhovorila o svojom živote a práci a ja som pochopil, že ju nálepky, ktorými zvykneme označovať ľudí úspešných vo svojom zamestnaní: *podnikateľ*, *zakladateľ* alebo *líder*, úplne nevystihujú. Všetkým týmto bezpochyby bola, ale bola viac než len tým.

Shivani začala pracovať pre Organizáciu spojených národov v programoch pre mikrofinancovanie, neskôr sa stala finančnou analytičkou na Wall Street. Takú kariéru by jej mnohí závideli, jej však v tradičnom finančnom sektore niečo chýbalo. Hoci k financiám pristupovala s vášňou, na srdci jej ležali aj dve a pol miliardy ľudí po celom svete, ktorí doteraz nemali ani len formálnu finančnú identitu a boli vylúčení z tradičných trhov. To ju inšpirovalo k myšlienke, ktorá sa premenila na firmu Tala. Shivani si na pol stránky načrtla, že Tala bude *„globálny online investičný fond, do ktorého môžu bežní ľudia vkladať peniaze, aby pracovali na zmene sveta“*. A hneď aj zdôvodnila, prečo je jej spoločnosť taká nutná: *„má zaplniť prázdne miesto [na trhu] poskytovaním menších finančných investícií a školení tak, aby svojim investorom zaručila, že dosiahnu svoje ciele a budú mať obrovský vplyv na svoju komunitu“*¹.

Je to inšpiratívna vízia, no na mňa na Shivaninej myšlienke v skutočnosti nezapôsobilo to, čo obsahuje, ale to, ako ju zrealizovať. V podnikaní nemala žiadnu skúsenosť, a predsa nedovolila, aby ju to zastavilo. Svoju víziu budovala kúsok po kúsku, na LinkedIn získala zahraničné kontakty (napokon, rozoslala viac než tisícpäťsto individuálnych správ!) a dala dokopy malý tím na čiastočný úväzok. Po počiatočnom úspechu pred ňou stála voľba: pokračovať v bezpečnej, prestížnej, ťažko vybudovanej kariére na Wall Street, po ktorej vždy túžila, alebo vložiť všetku energiu a čas do Taly.

Pozbierala všetku odvahu a urobila riskantný krok.

A už sa neobzerala späť. Jej startup zanechal odtlačky na mnohých kontinentoch, početných produktoch a v množstve kancelárií. Jej pút je veľmi pôsobivá, no najväčší dojem vo mne nezanechal rozsah Shivaninho rizika ani dosah jej podnikania, ale jej osobnostné kvality. Jej ochota narušiť status quo. Inkluzívne líderstvo.* Zameranie sa na službu ostatným.

Na tej prechádzke som si uvedomil, že často pripisujeme úspech lídrov, ktorých obdivujeme, ich viditeľnejším schopnostiam – napríklad u Shivani jej finančnej prezieravosti –, pretože chceme ich úspech napodobniť.

No v skutočnosti sú ozajstnými schopnosťami tvorcu zmeny jeho osobnostné kvality, ktoré aj zo Shivani urobili vplyvnú líderku a zakladateľku.

Ide o atribúty charakteru, pohotovosti, srdca, vášne a vytrvalosti. A naučiť sa ich využívať môže každý bez ohľadu na to, kto je a kde sa práve nachádza.

Počas tej prechádzky predou mnou naživo vyvstal koncept „tvorcu zmeny“. Rovnako, ako som tieto schopnosti videl u Shivani, začal som ich nachádzať u mnohých iných okolo seba, dokonca aj u tých, ktorí sa sami za tvorcov zmeny nepovažujú.

V tom okamihu sa moje vnímanie konceptu zmeny... nuž, zmenilo. Až do tohto bodu svojho života som predpokladal, že zmenu môže priniesť výhradne jedna či dve obrovské organizácie – povedzme Červený kríž alebo Svetová banka. Vtedy som však pochopil, že ozajstnú pozitívnu zmenu prináša každý z nás vlastným spôsobom, nech už sme kdekoľvek. Nie je vyhradená len niekoľkým vyvoleným. V skutočnosti nás všetkých volá, aby

* Termín inkluzívne v tomto texte označuje otvorenosť a rovnaký prístup voči všetkým a všetkému (pozn. prekl.).

sme ju viedli zo svojho miesta a v takej podobe, ktorá zodpovedá tomu, kto sme.

Zároveň som si však uvedomil, že týmto novým, črtajúcim sa lídrom pri naplňaní vytúženej zmeny reality stojí v ceste priveľa prekážok, systémových i individuálnych.

Začal som si predstavovať, že svet je plný tvorcov zmeny, ktorí ho vedú. Svet, v ktorom sa pozitívne zmeny uskutočňujú v korporátnych zasadacích sieňach i pri kuchynských stoloch. Kde tvorcovia zmeny konajú za notebookmi aj na uliciach. Kde majú pri všetkých možných zázemiach a skúsenostiach, záľubách a záujmoch ten správny spôsob myslenia, líderstvo a nástroje, ktoré potrebujú na to, aby mohli svoje zmeny uviesť do života.

Od prechádzky so Shivani som sa až obsesívne snažil porozumieť tomu, čo znamená byť tvorcom zmeny, a vyskúmať, čo ľuďom bráni sa ním stať. Poslaním môjho života sa stalo pomôcť iným premeniť sa na ich vlastnú verziu Shivaninho príbehu. Aktivizovať ich vnútornú schopnosť riadiť pozitívne zmeny zo svojho miesta, zo seba, zo svojej organizácie a svojej komunity. Pomôcť nám všetkým a každému z nás stať sa tvorcom zmeny.

Definícia tvorcu zmeny

Termín *tvorca zmeny* po prvý raz verejne použila v roku 1981 vo svojej výročnej správe organizácia Ashoka, zameriavajúca sa na sociálne programy. Definuje ho ako „*niekoho, kto vynakladá tvorivú aktivitu na riešenie sociálneho problému*“². Ashoka si síce zaslúži pochvalu za to, že sa tento termín stal súčasťou nášho kolektívneho jazyka, no koncept tvorcu zmeny podľa mňa potrebuje oveľa širšiu a inkluzívnejšiu definíciu, ktorá by ďaleko presahovala obmedzenia sociálnych výziev.

Aby som to vyjadril jednoducho: tvorcu zmeny definujem ako niekoho, kto riadi pozitívnu zmenu na mieste, kde vzniká.

Túto definíciu zámerne podávam jednoducho a radikálne inkluzívne.

Som presvedčený, že stredný manažér v technologickej spoločnosti, ktorý prinesie novú kreatívnu črtu, má rovnaký nárok, aby ho považovali za tvorca zmeny, ako nositeľ Nobelovej ceny. Vonkoncom tu neurčujem rozsah či šírku tej zmeny, radšej otvorene pozývam všetkých, aby riadili zmeny na svojom mieste, či už ako učni, individuálni prispievatelia, alebo generálni riaditelia.

Napokon, tvorca zmeny by nemal byť definovaný cez svoju rolu, sektor či úroveň vplyvu. Naopak, myslím si, že to, čo nás spája, sú náš spôsob myslenia, naše líderské schopnosti a naše pôsobenie v službách zmeny.

Nezabúdajme, že hovoríme o *tvorcovi* zmeny, nie o tom, kto ju *vymyslel* alebo o nej *premýšľa*. Tvorcovia vyvíjajú aktivitu v presvedčení, že jasnejšia budúcnosť či lepšia cesta vpred je možná a dáva im povolenie vytvoriť ju.

Ak sa vo svete, ktorý sa nám rýchlo mení pred očami, stanete tvorcami zmeny, naučíte sa smerovať, tvarovať a presadzovať pozitívne zmeny pre seba i iných a nadobudnete zručnosti lídra, ktorému sa aj uprostred neistoty bude dariť.

Schopnosť riadiť zmeny sa začína porozumením. A na ich usku-
točnenie ešte nebol lepší a naliehavejší čas, než je práve teraz.

ZAČIATKY

Bolo 24. januára 2019, 10.00 h. Ten moment si živo pamätám. Postavil som sa v triede pred študentov a za mnou sa na tabuli objavil nápis SVET NA VÁS NIKDY NEBOL LEPŠIE PRIPRAVENÝ, napísaný 140-bodovým pís-
mom, takže aj tí v zadných radoch pocítili jeho váhu. „Vitajte v premene na tvorcov zmeny,“ povedal som. „Svet na vás nikdy nebol lepšie pripravený.“

Zatiaľ čo u študentov nie je nezvyčajné, že sú zo začiatku nového

semestra nervózni, len zriedka sa dopyčujeme, čo znamená prvý vyučovací deň pre nových učiteľov na fakulte.

Práve som sa zamestnal na Kalifornskej univerzite v Berkeley a chystal som sa predniesť svoju úplne prvú univerzitnú prednášku, lenže slovo „nervozita“ nevystihovalo celkom intenzitu toho okamihu. Cítil som sa zraniteľný, mal som po prvý raz vystúpiť ako novučičský učiteľ na fakulte, a netušil som, ako študenti zareagujú na moju neštandardnú prednášku, do ktorej som vložil celú svoju osobnú i profesionálnu skúsenosť. Išlo presne o tú triedu, ktorú som túžil absolvovať v poslednom ročníku štúdia, a v tej chvíli som mal zistiť, koľko študentov to cíti rovnako.

Ak som ako dvadsaťdvaročný, keď som absolvoval vysokú školu a vybral sa na svoju dráhu tvorcu zmeny, hľadel do budúcnosti, určite som si nedokázal predstaviť, že sa vo veku tridsaťštyri rokov postavím pred triedu na Kalifornskej univerzite a budem učiť budúcu generáciu lídrov. Táto príležitosť však bola presne v súlade s prácou, do ktorej som vkladal srdce a dušu v predchádzajúcom desaťročí.

Profesionálnu kariéru som zasvätil tvorbe platforiem a príležitostí, ktoré mali pomôcť uspieť tvorcom zmeny každého druhu. Bol som spoluzakladateľom *StartSomeGood.com*^{*}, ktorá pomáha tvorcom zmeny po celom svete urobiť prvý krok od myšlienky k činu. Táto webstránka a komunita, ktorú som so svojím tímom vytvoril, umožnila viac ako tisícpäťsto ľuďom naštartovať, zozbierať prostriedky a vytvoriť projekty, ktoré premenili ich iniciatívy zamerané na pozitívnu zmenu, na realitu. Vtedy sa mi dostalo výsady viesť inkubátor pre sociálnych inovátorov vo Švédsku s názvom Reach for Change (Siahni po zmene). Trénoval som a učil množstvo inšpiratívnych tvorcov zmeny, aby som im pomohol dosiahnuť ten najväčší potenciálny dosah, a zároveň som povzbudzoval veľa ďalších ľudí po celej Škandinávii, aby sa začali považovať za tvorcov zmeny. Spoločne s niekoľkými nesmierne talentovanými osobnosťami sme získali viac než 30 miliónov dolárov a pozdvihli Change.org na najväčšiu platformu pre sociálne zmeny na svete. Popritom som mal možnosť viesť workshopy a trénovať nádejných tvorcov zmeny v tuctoch krajín od Ukrajiny po Kambodžu a v rozličných

^{*} StartSomeGood – Urobte niečo dobré alebo aj Začnite niečím dobrým (pozn. prekl.).

inštitúciách od Svetovej banky cez agentúry Organizácie spojených národov až po významné spoločnosti a univerzity po celom svete.

Keď sa obzriem späť a pospájam si súvislosti, je úplne jasné, že všetky tieto skúsenosti zákonite viedli k stretnutiu s Jayom Stowským, prodekanom pre vzdelávanie na Haas School of Business Kalifornskej univerzity v Berkeley. Celou mojou kariérou podnikateľa, lektora a inštruktora sa ťahala jedna niť, ktorá spájala moju prácu: učiť a inšpirovať k zmene. A predsa som nikdy neuvvažoval o tom, že by som mal učiť tvorcov zmeny na vysokej škole. Jay bol pre mňa vždy múdрым radcom, preto som zašiel za ním do kancelárie poradiť sa o kariérnom postupe. A on mi položil otázku, na ktorú nikdy nezabudnem: „No, Alex, a čo chceš vlastne naozaj robiť?“

„Nuž,“ odvetil som a trochu som sa pomrvil na stoličke, „chcem učiť, ale viem, že väčšina pedagógov na fakulte je o desaťročia staršia odo mňa.“

Na môj nesmierny úžas to Jaya vôbec nevyviedlo z miery a rovno sa ma spýtal, čo chcem učiť.

„Ako sa stať tvorcom zmeny,“ odvetil som seabavedome, bez jediného závažania či obavy v hlase.

„Dobre,“ zareagoval Jay. „Choď si pripraviť osnovy, prines mi ich a odtiaľ sa odpichneme.“

Potriasol som mu rukou a duša mi poskočila pri myšlienke, že aj niekto iný vidí, že moja vízia je možná. Vyšiel som z jeho kancelárie, vytiahol mobil a okamžite som si vygooglil, „ako sa píše osnovy“. Moju pôvodnú seabadôveru narušilo vedomie, že som nemal ani tušenie, ako sa v skutočnosti tvorí učebný predmet.

Proces prípravy predmetu ma priviedol k zamysleniu sa nad všetkými lekciami, ktoré som sa dovtedy naučil, najmä keď som sa zaoberal pozitívnymi zmenami. Knihy, ktoré som prečítal, ľudia z celého sveta, ktorých príbehy ma inšpirovali, myšlienky o potrebných zmenách, ktoré vychádzali z takých vzdialených disciplín, ako sú fyzika a hudba, to všetko naplňalo osnovy, prednášky a praktické skúsenosti. Začala sa mi vynárať jasnejšia predstava, ktorá mohla študentom pomôcť využiť ich energiu a nadšenie a dodať im reálne zručnosti a spôsob myslenia, aby mohli

vytvárať pozitívne zmeny na individuálnej, inštitucionálnej i spoločenskej úrovni.

Priniesol som so sebou všetky svoje skúsenosti, triumfy, neúspechy a postrehy, a po prvý raz som stál pred dverami svojej triedy. Doprial som si chvíľku na to, aby som sa vzb chopil, a otvoril som dvere. To, čo som zbadal, ma takmer dojalo k slzám: nielenže sa tam nenašlo ani jedno voľné miesto, študenti sedeli v uličkách, na okenných parapetoch a postávali pri stenách v nádeji, že sa do tej triedy zmestia. Študenti Kalifornskej univerzity si každý semester môžu vyberať z viac než šiestich tisícok predmetov, preto fakt, že moja trieda praskala vo švíkoch, premenil moju misiu na krištáľovo čistú vec: všetko svoje úsilie musím vložiť do toho, aby som si bol istý, že z tých študentov sa stanú nielen lídri, ale aj tvorcovia zmeny, ktorých svet potrebuje.

Svet tvorcov zmeny

Nedávno som sa zúčastnil na besede so skupinou siedmakov istej strednej školy v Antelope Valley v Kalifornii. Beseda bola súčasťou projektu, ktorý pre nich o tvorbe zmien pripravila učiteľka Ally Bennedettiová.

Prvá nesmelá otázka, ktorú vyslovilo jedno dievča tichým hlasom, vyjadrila najhlbšiu podstatu témy. Znela: „Kto sa môže stať tvorcom zmeny?“

Odvetil som: „Každý!“

Máme tendenciu považovať za tvorcov zmeny ľudí vo vedúcich pozíciách: podnikateľov, technologických expertov, politikov. Väčšina ľudí sa pravdepodobne hneď neidentifikuje ako tvorcovia zmeny. V našom polarizovanom svete trávime veľa času vytváraním identít, ktoré sú samy osebe jedinečné, a sami sa nejakým spôsobom definujeme tak, aby sme sa odlišili od ostatných. Oproti tomu je moja definícia *tvorcu zmeny* zámerne a bez obalu inkluzívna. A aby

som ju ešte umocnil, na vašej ceste touto knihou vám predstavím najrôznejšie typy tvorcov zmeny.

Zoznámite sa s introvertmi aj extrovertmi, vedcami i umelcami, pôvodnými obyvateľmi aj imigrantmi, s mužmi, ženami či nebinárnymi jednotlivcami. Stretnete sa s ľuďmi, ktorí chceli svoju zmenu vytvoriť už od detstva, ale aj s takými, ktorí sa pre svoju misiu rozhodli až vo vyššom veku, keď sa ich tradičná kariéra skončila. A tiež s rodičmi, deťmi, absolventmi vysokých škôl i s tými, ktorí ani nedokončili strednú školu.

Moja kniha sa zameriava na to, čo nás všetkých spája: že sme všetci tvorcami zmeny.

Aj keď sa možno nenájdete v každom príbehu, dúfam, že sa dokonale uvidíte prinajmenšom v jednom z nich. Nemôžete sa stať ničím, čo nevidíte, a mojím cieľom je, aby ste sa aj vy na stránkach tejto knihy našli a definovali sa ako tvorcovia zmeny.

POROZUMIEŤ ZMENE

Pri súčasnom tempe a rozsahu zmien máme dve možnosti, ako sa s nimi vyrovnáť. Buď si zaboríme hlavu do dlaní a budeme dúfať, že sa bez ujmy dostaneme na druhú stranu, alebo si uvedomíme svoju schopnosť nielen zmenu prežiť, ale ju aj aktívne využiť, formovať a riadiť, a vytvárať tak nové príležitosti pre seba, pre svoju komunitu a pre svoj svet.

Tvorcovia zmeny si vyberajú druhú možnosť – cestu konania, usmerňovania, urýchľovania zmien.

Skôr než si však vedome dokážeme vybrať túto proaktívnu cestu, musíme lepšie pochopiť samotnú zmenu. Aby sme sa s ňou vedeli zžiť, potrebujeme zhodnotiť dva kľúčové aspekty. Po prvé: zmeny prebiehajú, a po druhé: zmeny znamenajú výzvu. Pozrime sa teda na oboje.

Ak máte pocit, že svet sa mení čoraz rýchlejšie a rýchlejšie... nuž, máte pravdu! Vezmite si napríklad zrýchľujúci sa rozvoj technológií za posledných šesťsto rokov.

Odkedy Johannes Gutenberg v nemeckom Mainzi okolo roku 1440 vynášiel kníhtlač a kým v roku 1608 vynášli teleskop, prešlo viac než 150 rokov. Ďalších deväťdesiat rokov uplynulo, kým sa objavil parný stroj, a nasledovalo ešte niekoľko desaťročí po vynáleze telegrafu a potom žiarovky. Pred stáročiami stačil jediný technologický objav takéhoto významu na celý ľudský život!

V posledných piatich rokoch sa technológie neuveriteľne posunuli dopredu. Veď si len predstavme: autonómne autá, oprava génov, umelá inteligencia a ešte všeličo iné. Kým si táto kniha nájde cestu k vám, vyrojí sa ešte väčšie množstvo objavov, ktoré menia svet.

Tento rýchly technologický rozvoj vysvetľuje Moorov zákon, ktorý sformuloval spoluzakladateľ Intelu Gordon Moore. Ten v roku 1965 predpovedal, že počet tranzistorov v mikročipe sa každé dva roky zdvojnásobí, zatiaľ čo ich cena klesne na polovicu. To povedie k exponenciálnemu rastu výpočtových výkonov, a teda aj k rastu technologického rozvoja.

Zatiaľ čo mnohí z nás považujú rýchly pokrok, pokiaľ ide napríklad o telefóny či počítače, za samozrejmosť, Thomas Friedman vo svojej knihe *Vďaka, že meškáte* uvádza Moorov zákon do iného kontextu a aplikuje ho na automobily: „*Keby sa autá držali Moorovho zákona, VW Beetle z roku 1971 by dnes jazdil rýchlosťou 300 000 míľ za hodinu, stál by 4 centy a potreboval by jedno natankovanie za celý život.*“³

Možno by pomohlo rozšíriť našu analýzu chápania exponenciálnych zmien cez pohľad na dopravu. Nie je to tak dávno, čo nás prelomové zdokonalenie vozidiel prinútilo odstaviť konské povozy a zameniť ich za motorové vozidlá s nadrozmernými kolesami a plátennou strechou. Keď sa preniesieme do súčasnosti, vidíme, ako sa pripravujeme na hyperloopy a autonómne autá. Hoci to bude mať veľké pozitívne dosahy od menšej námahy až po kratšie cestovanie, keď premýšľame o zmene, musíme mať vždy na pamäti aj negatívne vplyvy. Napríklad v roku 2020 pracovalo viac

než 3,3 milióna Američanov ako vodiči v nákladnej doprave, čo je práca, ktorá pri zmenách v doprave v budúcnosti takmer isto zanikne.

Keď my ako tvorcovia zmeny presadzujeme svoje snahy, musíme pamätať aj na to, že tieto zmeny ovplyvňujú rôznych ľudí rozličnými spôsobmi, a preto na nás spočíva etický imperatív postupovať s empatiou a vedomím, že nie všetci ľudia zmeny vítajú.

Táto perspektíva nám pomôže, ak budeme mať na pamäti aj fakt, aká je zmena náročná:

Obdobia s ničivými lesnými požiarimi s čoraz dlhším trvaním a intenzitou nám pripomínajú klimatickú zmenu, a predsa sa len ťažko púšťame do spoločnej snahy, aby sme ju zastavili, hoci nám priamo pred očami stúpa hladina oceánov a topia sa ľadovce.

Pandémia ochorenia COVID-19 je patologickým upozornením, akým prepojeným sa celý svet stal globalizáciou, cestovaním a obchodom, a predsa sme sa usilovali zmeniť naše každodenné životy a spoločné konanie, aby sme čo najskôr zastavili jeho šírenie.

Vražda Georgea Floyd a v roku 2020 je hmatateľným dôkazom, ako systematicky je v Spojených štátoch zakorenený rasizmus, a vlastne aj v ostatných národoch sveta. Jeho smrť a následné protesty viedli k tomu, že si ľudia so značným oneskorením uvedomili rozšírenosť rasistických systémov a rasovej nespravodlivosti. Boli aj pripomienkou toho, že zmena aj napriek mnohým snahám ešte nenastala.

Dokonca aj v tých najkritickejších otázkach, ba často najmä v nich, je zmena vyslovenou výzvou, ktorá občas až ochromuje.

Pri takom rozsahu zmien, ktoré na nás doliehajú s toľkou rýchlosťou a komplexnosťou, už staré spôsoby myslenia, riadenia a konania nefungujú.

Zatiaľ čo Moorov zákon nám pomohol zdôvodniť zrýchľovanie zmien, ktoré zažívame, MarTech zákon ho dopĺňa o vysvetlenie, prečo je také ťažké držať sa touto rýchlosťou krok:⁴ Technológie, ako sme videli, sa menia exponenciálnou rýchlosťou (prudko narastajú), ale inštitúcie iba lineárne (pomaly). S postupom času sa trhlina medzi pribúdajúcimi zmenami a našou schopnosťou zvládať ich čoraz viac rozširuje.

Vďaka základným pojmom MarTech zákona pochopíme, ako narastá priestor medzi novými zmenami vo svete a schopnosťami jednotlivcov, lídrov, členov komunit, organizácií, spoločností a systémov kráčať s dobou. A to je obrovská, možno aj naša životná výzva.

Tvorcov zmeny totiž určuje práve schopnosť vidieť príležitosť tam, kde iní vidia iba výzvu.

Svet sa skutočne mení rýchlejšie než kedykoľvek predtým. A držať s ním krok je čoraz ťažšie.

Nadišiel čas pre tvorcov zmeny.

Tí totiž veria, že budúcnosť môže byť lepšia než dnešok a my sa o to môžeme pričiniť.

Zmeny sa dejú. Zmeny predstavujú výzvu. A so spôsobom myslenia, schopnosťami a aktivitou tvorcu zmeny, ktoré si v tejto knihe vštepiť, nielenže s nimi udržíte krok, ale budete ich môcť aj vytvárať a viesť. Nastúpili ste cestu samostatnosti, a toto je váš prvý krok.

VAŠA DRÁHA TVORCU ZMENY

Táto kniha má tú istú štruktúru ako môj predmet na Kalifornskej univerzite (no našťastie pre vás si ju máte len prečítať!). Rovnako ako kurz, aj kniha je rozdelená do troch častí.

Prvá časť MYSLENIE TVORCU ZMENY vás uvedie do postojov a správania, ktoré spájajú úspešných tvorcov zmeny bez ohľadu na rolu, odvetvie alebo úroveň skúseností. Staviam ju na základnom výskume, ktorý som urobil s Indexom tvorcu zmeny, a zdieľam v nej užitočné postrehy zo spoločenských vied, aby som vám pomohol aplikovať ich kľúčové pojmy v živote a práci. Zakotvil som do nej princípy (*Spochybnite status quo* a *Vyjdite zo seba*), ktoré vám predstavia podstatné črty, akými sú pružnosť, ochota riskovať, empatia, zvedavosť a prispôboivosť. A po prvý raz sa s vonkajším svetom podelím o niektoré líderské cvičenia, ktoré zadávam svojim študentom v Berkeley, aby v sebe rozvinuli a naplno využili spôsob myslenia tvorcu zmeny.

Druhá časť LÍDERSTVO TVORCU ZMENY vám pomôže premeniť sa na ten typ lídra, akého svet potrebuje. Opiera sa o kľúčové zručnosti lídra 21. storočia, vrátane ovplyvňovania bez použitia autority, riadenia prostredníctvom sietí a budovania dôvery vo virtuálnom svete. Vyzvem vás v nej, aby ste prehodnotili vlastné prístupy a získali sebadôveru v riadení ostatných na ceste k zmene. Túto časť ukončíte premenou z individuálneho prispievateľa na tvorca zmeny, ktorý robí tú najlepšiu prácu prostredníctvom iných a s nimi, a to s odvahou a schopnosťami lídra dokonca aj vtedy, ak lídrom nie ste.

Tretia časť PÔSOBENIE TVORCU ZMENY vám pomôže previesť svoj novonadobudnutý spôsob myslenia a líderské zručnosti od myšlienky k činom. Prejdete si MODEL TVORCU ZMENY, ktorý som vypracoval, a vytvoríte si vlastnú sadu nástrojov, aby ste naštartovali a zrealizovali pozitívne zmeny. Dozviete sa o najrôznejších tvorcach zmeny vrátane umelcov, zdravotných sestier, inžinierov a podnikateľov, aby ste sa naučili urobiť prvý rozhodujúci krok, a objavíte kľúčové poznatky, ako udržať zmenu v priebehu času.

Som nesmierne vďačný, že som dostal príležitosť prejsť s vami túto cestu a pomôcť vám nájsť zmysel, vplyv a identitu pri rozvíjaní vášho líderského potenciálu.

Toto je ten okamih. Toto je váš okamih.

Svet na vás nikdy nebol lepšie pripravený.